

Doel van deze presentatie

Handvaten om Gods Woord te onderzoeken

- Manieren om een **correcte uitleg** te vinden van “**N.T.**” **verzen** die “het feit dat **Torah nog steeds van toepassing** is voor iedereen die de God van Abraham Izaäk en Jacob (=Zijn volk) volgt ” **LIJKEN** **tegen te spreken.**

We gaan niet dieper in op:

- “eindtijd interpretaties”
- “gelijkenis interpretaties”
- “profetie interpretaties”
- “Gods verschijningen”
- “Gods natuur”
- “eens gered altijd gered” of niet
- “geloof vs Wet”
- enz.

Hoe onderzoek je alles?

Verschillende voorbeelden van (correct) interpreteren van Gods Woord;

- Jesjoea interpreteerde de Tenach zodat Hij erin zichtbaar werd (**Luk 24:27**)
- Paulus roept op om tongentaal te interpreteren (**1 Cor 12&14**)
...en waarschuwt om Gods Woord correct te interpreteren (**2 Tim 2:15**)
waaruit blijkt dat je het ook verkeerd kan doen... (**Efe 5:17**)

Onze Joodse broeders hebben hiermee al veel ervaring en ik wil
“**PaRDeS** = 4 niveaus in een vers/tekstgedeelte” er even uitlichten;

Pasjat – letterlijk, wat er staat

Remez – aanwijzing, bv diepere/andere betekenis van woorden

Drash – onderwijzing, uiteenzetting, toepassing

Sood – verborgen, geheime, mystieke uitleg

- Bijvoorbeeld de brieven aan de zeven gemeenten in Openbaring 2-3;
kerken toen – **eindtijd kerken** – **persoonlijk** – **kerkgeschiedenis**

Leidraad voor (“N.T.”) Bijbelonderzoek

Een goede leidraad voor interpretatie is, gezien de enorme hoeveelheid christelijke denominaties, geen luxe...

Vooropgesteld dat we allemaal TEN DELE kennis hebben (**1 Cor 13:9**), hoe kan ik er dan achter komen wat een Bijbelse uitleg is?

I) Het **belangrijkste** is dat we bidden om de Roeach HaKodesj en luisteren naar wat Hij onderwijst. Dit is geen “toverformule”

II) “Eenvoudige” basis principes en methodes voor onderzoek.

III) “Diepgaande” uitgebreide principes en methodes voor onderzoek.

II) “Eenvoudige” of basis leidraad

- #1 “Gods Woord” of “De Deuteronomium 13” Test.**
- #2 Tegenstelling, identificatie en eliminatie**
- #3 Vergelijk bronmateriaal**
- #4 Identificeer verborgen invloeden**
- #5 Klemtonen punten en komma's**
- #6 Gebruik Bijbelse woorden op een Bijbelse manier**
- #7 Onlogische argumentatie/drogredenaties**
- #8 Griekse valkuilen**

#1 “Gods Woord” & “Deu 13” test

- 1) Gods Woord bevat al Zijn instructies [Torah] voor Zijn volgelingen. (**Num 15:15-16**)
- 2) Eén van Zijn instructies is dat er niets mag worden toegevoegd aan of afgedaan van Gods Woord en dus Zijn geboden. (**Deu 4:2**)
- 3) Een ware profeet onderwijst in overeenstemming met Gods Woord, anders is hij een valse profeet. (**Deu 13**)
- 4) Jahweh zal volgens **Amos 3:7** niets doen zonder het aan Zijn profeten te onthullen.
- 5) Jesjoea voldeed aan bovenstaande punten, anders was Hij niet zondeloos. (**1 Joh 3:4**)

Mat 5:17 Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen; Ik ben niet gekomen om die af te schaffen, maar te vervullen.

5 criteria in Mat 5:17-19

- 1) Ik kom NIET om de Torah en Profeten af te schaffen.....
 - Onlogisch dat Hij daarna zegt dat Hij het toch komt doen...
 - 2) Totdat hemel en aarde voorbijgaan.....
 - nog steeds dezelfde hemel en aarde als toen...
 - 3) Totdat ALLES is vervuld.....
 - Jesjoea moet o.a. nog terug komen zoals beschreven in de profeten...
 - 4) Wie dan de geringste van deze geboden afschaft EN anderen zo onderwijst zal de geringste genoemd worden in het Koninkrijk...
 - Wat het minste gebod in Zijn Torah is weet ik niet, maar zelfs dat gebod mogen we volgens Jesjoea niet afschaffen....
 - 5) Wie dan deze geboden doet EN anderen zo onderwijst, die zal groot worden genoemd....
- **Dit is het vertrekpunt van het onderwijs van de Messias, en het is GEHEEL IN OVEREENSTEMMING MET DEU 13!**

Toets #2 Tegenstellingen identificatie en eliminatie

è Jahweh is onveranderlijk. (**Mal 3:6**)

è Conclusies van Bijbelgedeelten mogen elkaar dus niet tegenspreken. (**2 Tim 3:15-16**)

Hebreeën kan niet onderwijzen dat Gods Wet beter is gemaakt, omdat Gods Wet eerder al perfect wordt genoemd. (**Psalms 19:8**)

Paulus kan Gods Wet niet gebondenheid noemen, als Psalm 119 al schrijft dat Gods Wet vrijheid is. (**Psalms 119:44-45**)

Als we ogenschijnlijke tegenstrijdigheden vinden, moeten we ze met elkaar verzoenen. En dat kost tijd...

Toets #3 Vergelijk (bron)materiaal

Er bestaan verschillen tussen vertalingen, commentaren, geschriften en manuscripten.

→ **Beperk je studie dus niet tot één of twee bronnen.**

Meer informatie >> toerusting om kritisch(er) na te denken >> inzicht om een Bijbels acceptabel antwoord te vinden in een moeilijke kwestie.

Verschillende vertalingen voor hetzelfde Hebreeuws in **Gen 25:18**

... Zij vestigden zich tegenover al hun verwanten (HSV)

... in de buurt van hun verwanten en leefden in onmin met hen (NBG)

... in het aanschijn van al zijn broeders is hij neergevallen. (Naa)

... Al zijn broers trotserend had Ismaël daar vaste voet gekregen. (Wilb)

πληρώω pleroe in **Mat 5:17**

... niet gekomen om die af te breken maar om aan te vullen.
... niet komen opheffen, maar volmaken.

Komt er iets bij?

... niet gekomen om die af te schaffen maar om te vervullen.
... niet om ongeldig te verklaren, maar tot vervulling te brengen.

Zoiets als een checklijst, dus afgevinkt en dan is het klaar?

... niet om opzij te schuiven, maar juist er de volle betekenis aan geven.

Laten zien hoe het bedoeld was....!

è Kijk op andere plaatsen waar hetzelfde "grondwoord" (indien mogelijk in dezelfde vervoeging) wordt gebruikt. Bv. **Mat 3:15** of **Rom 15:19**

Handelingen 15:24 (21:25)

15:24 Wij hebben gehoord dat sommigen die bij ons vandaan zijn gekomen u met woorden in verwarring hebben gebracht en uw zielen hebben verontrust

door te zeggen dat u besneden moet worden en de Wet moet onderhouden.

Wij hadden hun daar geen opdracht toe gegeven.

21:25 Maar wat de heidenen betreft die geloven, hebben wij geschreven en goed bevonden

dat zij niets dergelijks in acht hoeven te nemen, behalve

dat zij zich moeten wachten voor afgodenoffers, voor bloed, voor het verstikte en voor ontucht.

→ De informatie uit het **rode gedeelte** staat niet in elke Bijbel

Hoe kan het dat er zo'n verschil is?

→ Verschillende grondteksten, dus staat het o.a. niet in: Leidse, Brouwer, Canisius, NBG, NBV, Willibrord, Boek & Naardense vertaling.

Toets #4 Identificeer verborgen invloeden

Het gebeurt regelmatig dat we fundamentele uitgangspunten van ons geloof niet direct uit Gods Woord halen, maar overnemen van belangrijke en/of invloedrijke personen;

Mar 7:7 ...om leringen te onderwijzen die geboden van mensen zijn.

→ Onderzoek jouw geloof (**2 Cor 13:5**) overweeg "alles", toets het aan Gods Woord, en behoud het goede (**1 Tes 5:21**)

Hand 17:11 En dezen waren **edeler van gezindheid** dan die in Thessalonica, want zij **ontvangen bereidwillig het Woord en onderzoeken** dagelijks de Schrift om te zien of die dingen zo zijn.

→ Regelmatig zul je ontdekken dat een sterke (= volledig Schriftuurlijke) onderbouwing ontbreekt, vanwege tradities en de daaraan gekoppelde theologische overtuiging(en)...

Col 2:17

Deze zaken zijn een schaduw van toekomstige dingen –

- **moest** – **maar** de **volle** werkelijkheid behoort aan Christus. (Brouwer)
 - **slechts** – **maar** de werkelijkheid is van Christus. (Petr. Canisisus)
 - **slechts** – **terwijl** de werkelijkheid van Christus is. (NBG)
 - **slechts** – de werkelijkheid* behoort aan Christus. (Willibrord)
 - ... – wat het lichaam van de Mšīḥā is. (ANT)
 - **slechts** – **en** het lichaam zelf is de Christus. (Leidsche)
 - ... – **maar** het lichaam is dat van de Gezalfde. (Naardense)
 - ... – **maar** het lichaam is van Christus. (SV & HSV)
 - **was** – **maar** het lichaam is in Christus. (Luther)
- Het woord **slechts** staat niet in de grondtekst....
- De ***verledentijds*** vormen **moest** & **was** komen niet uit de grondtekst...
- **Maar** of **terwijl** suggereert een tegenstelling...

Het laatste gedeelte bevat onderstaande 4 Griekse woorden:

δὲ	= <u>dan</u> (of <u>maar</u> of <u>en</u> of <u>nu</u> of <u>want</u> of <u>ook</u> of <u>zelfs</u> of...)
σῶμα	= lichaam
τοῦ	= van
Χριστοῦ	= Christus

Col 2:16 Laat niemand u oordelen inzake eten of drinken, of op het punt van een feestdag een nieuwe maan of Sabbatten.

17 Deze zaken **zijn** een schaduw van toekomstige dingen, **dan het lichaam van Christus.**

Dus de mogelijkheid dat Paulus bedoelde dat we ons door niemand [=door ongelovigen] moeten laten oordelen aangaande het houden van Zijn geboden, maar enkel door “**het lichaam van Christus**” (**1 Cor 12:27**) dus **Zijn volgelingen**, is gerechtvaardigd.

→ Op basis van alleen **Col 2:16-17** is het echter **ONMOGELIJK** vast te stellen wat de correcte interpretatie is!

Toets #5 Klemtoon punten & komma's

“Ik zei niet hij heeft dit geld gestolen.”

8 woorden en 8 betekenissen afhankelijk waar je de klemtoon legt:

1) IK zei niet...	Jij zei het.
2) Ik ZEI niet...	Ik schreef het.
3) Ik zei NIET ...	Ik heb niets gezegd.
4) ...niet HIJ ...	Zij heeft het gestolen.
5) ... hij HEEFT dit...	Hij gaat het nog doen .
6) ...heeft DIT geld	Het was dat andere geld.
7) ...hij dit GELD ...	Het waren sieraden .
8) ...dit geld GESTOLEN ...	Hij leende het.

I Bijvoorbeeld **Luk 23:43**

Voorwaar ik zeg u, heden zult u met mij in het paradijs zijn

Voorwaar ik zeg u heden, u zult met mij in het paradijs zijn

è Welke kommaplaats uiteindelijk juist is laat ik in het midden, **aan de hand van ALLEEN Luk 23:43 kun je het niet vaststellen.**

Toets #6 Gebruik Bijbelse woorden op een Bijbelse manier

Door verschillende vertalingen, culturele verschillen, taalkundige ontwikkelingen, metaforisch en poëtisch taalgebruik, enz. is de **betekenis van woorden**, en de manier waarop ze worden gebruikt, **helaas niet altijd even duidelijk**.

Bekijk de Septuaginta (LXX) om te ontdekken hoe de Hebreeuwse cultuur dat specifieke Griekse woord gebruikte in vergelijking met de Hebreeuwse taal.

Al te makkelijk belanden we bij vreemde doctrines en ideeën als we niet eens weten hoe woorden als geest, licht, God, genade, enz. in de Schrift worden gedefinieerd.

→ **De eerste keer dat een woord in de Schrift wordt gebruikt is vaak een goed uitgangspunt.**

2 Tim 4:3-4 Want er zal een tijd komen dat zij de **gezonde leer** (**διδασκαλία**) niet zullen verdragen, maar dat zij zullen zoeken wat het gehoor streelt, en voor zichzelf leraars zullen verzamelen overeenkomstig hun eigen begeerten. Ze zullen hun gehoor van de **waarheid** (**ἀλήθεια**) afkeren en zich keren tot verzinsels.

(goede les =Torah) **Spr 4:2** (**waarheid =Torah**) **Ps 119:142**

(didaskalia) **Rom 15:4** eertijds geschreven is tot onderwijzing

(διδασκαλία) **1 Tim 1:8** >> **10**

(didaskalia) **1 Tim 4:5** >> **6**

Wet >> (gezonde) leer

Gods Woord >> (goede) leer

(aletheia)

Joh 3:21

waarheid “moet” je doen

(ἀλήθεια)

Joh 17:17

Gods Woord is **waarheid** (**Joh**

1:14+14:6)

(aletheia)

Rom 2:20

Wet/Torah is kennis & **waarheid**

2 Tim 4:3-4 Want er zal een tijd komen dat zij **Torah** niet zullen verdragen, maar dat zij zullen zoeken wat het gehoor streelt, en voor zichzelf leraars zullen verzamelen overeenkomstig hun eigen begeerten. Ze zullen hun gehoor van **Torah** afkeren en zich keren tot verzinsels.

Jesjoea = Woord = Waarheid = Torah

Joh 1:1 >> Joh1:14 >> Joh 14:6 >> Ps119:142

- **Num 15:16** Eén **Jesjoea** is er voor de ingezetene en voor de vreemdeling die te midden van u verblijft.
- **Deu 27,26** Vervloekt is wie de woorden van deze **Waarheid** niet uitvoert door ze te houden!
- **Ps 19,8 Woord** is volmaakt, zij bekeert de ziel; de getuigenis van de HEERE is betrouwbaar, zij geeft de eenvoudige wijsheid.
- **Ps 37,31 Jesjoea** is in zijn hart; zijn schreden wankelen niet.
- **Ps 119,18** Ontsluit mijn ogen en laat mij aanschouwen de wonderen van uw **Woord**
- **Jes 8,20** Terug naar **Waarheid** en het getuigenis! Als zij niet naar dit woord spreken, zal er voor hen geen dageraad zijn.

Toets #7 drogredenaties

- 1) “**Hellend vlak**”
- Fred volgt Gods Torah, dan laat hij de volle genade los, waardoor hij Jesjoea loslaat, waardoor hij verloren gaat.

Conclusie: Ga dus niet Zijn Torah volgen.....

- 1a) “**Stroman**”
- Torah volgen = met werken v/d Wet genade proberen te verdienen.

Conclusie: dat kan niet, dus geen Torah volgen...

- 2) “**Beroep op autoriteit**”
- Hans heeft drie universitaire diploma's in theologie en Fred geen

Conclusie: Hans is theoloog en heeft daarom gelijk.....

- 2a) “**Genetische**”

Conclusie: Fred beweert het, dus klopt het niet...

- 3) “**Echte Schot**”

Een christen volgt geen Torah...maar Fred volgt Torah en hij is een christen, nou; een echte christen volgt geen Torah....

Stroman drogredenatie

Gal 5:1 Sta dan vast in de vrijheid waarmee Christus ons vrijgemaakt heeft, en laat u niet weer met een juk van slavernij belasten.

4 U bent van Christus losgeraakt, u die door de wet (en/of Wet) gerechtvaardigd wilt worden; en daarmee valt u uit de genade.

→ Als Gods Wet een juk van slavernij is, en het volgen ervan betekent dat je verloren gaat, dan is daarmee o.a. het naleven van het gebod God lief te hebben funest...

Dat kan **NOOIT**, het gaat om "gerechtvaardigd willen worden" (**Hab 2:4**)

→ **Pas ook op voor afleidingsmanoeuvres**, dan worden er zaken bijgehaald die totaal niet over het onderwerp gaan.

Bijvoorbeeld; jij wilt het hebben over welke geboden nu nog steeds tot Gods Wet behoren (**Rom 7:26**) maar men ontwijkt door te zeggen dat we leven door geloof (**Rom 3:28**)

Toets #8 Griekse valkuilen

- **Grieks** denken vs **Hebreeuws** denken;
De meerderheid van de Westerse wereld denkt als een Griek.
Elke schrijver van de Bijbel sprak en dacht Hebreeuws.

Bijvoorbeeld het en/of probleem.

Twee partijen veronderstellen dat hun beide meningen niet naast elkaar kunnen bestaan zonder elkaar tegen te spreken.

- Vaak worden discussies opgelost als we ontdekken dat beide partijen gelijk hebben.

- “**O.T.**” of “**N.T.**” = Wet of Genade >> Torah en genade
- **Jes 53** Israël of Messias >> Israël en de Messias
- **Mal 3** Verleden of toekomst >> verleden en toekomst

II) “Eenvoudige” of basis leidraad

#1 “Gods Woord” of “De Deuteronomium 13” Test.

#2 Tegenstelling, identificatie en eliminatie

#3 Vergelijk bronmateriaal

#4 Identificeer verborgen invloeden

#5 Klemtonen punten en komma's

#6 Gebruik Bijbelse woorden op een Bijbelse manier

#7 Drogredenaties

#8 Griekse valkuilen

III) “Diepgaande” uitgebreide principes

De genoemde basismethodes zijn voor de meeste “moeilijke” verzen voldoende om een bevredigend antwoord te krijgen voor verzen die lijken te suggereren dat “wij” Gods Torah niet meer hoeven te houden.

Als het wenselijk is om er nog uitgebreider op in te gaan dan kunnen de hierna volgende handvatten behulpzaam zijn.

Om een tekst correct te begrijpen/interpreteren moet ik rekening houden met:

- 1) Taal
- 2) Tekstuele verschillen (bronnen)
- 3) Grammaticale regels
- 4) Context
- 5) Implicaties v/d interpretatie (zijn ze allemaal waar)
- 6) Historisch kader
- 7) Parallele passages overwegen.
- 8) Verleden, heden en toekomst van de uitleg: hoe "past" dat?
- 9) Gedrag van belangrijke personen die niet direct betrokken zijn.
- 10) Het gedrag van (een) centra(a)l(e) perso(o)n(en)

1) Taal.

→ **GEEN eerste-hand** grondteksten voor het “O.T.” noch het “N.T.”

Ik ben er voor 95% zeker van dat (het grootste gedeelte van) het “N.T.” niet in het Grieks is geschreven maar ernaar is vertaald vanuit het Hebreeuws of Aramees.

Een zeer kleine maar duidelijke greep uit voorbeelden waarom:

Mat 19:24 גמלא kan zijn:

gamala = dik touw of gamala = kameel,

→ Het is zeer aannemelijk dat de rijke man gelijk staat aan een dik touw en als hij zijn lust naar rijkdom loslaat (ontrafelt) kan hij door het oog van de naald.

Mat 26:6 גרבא kan zijn:

garabah = pottenbakker of garbah = melaatse,

→ Een melaatse moest buiten het kamp wonen...(Lev 13:46)

Mar 7:2-3 En toen zij zagen dat sommigen van Zijn discipelen met onreine, dat is met **ongewassen** handen brood aten, berispten zij hen. Want de Farizeeën en alle Joden eten niet, als zij niet eerst grondig de handen **gewassen** hebben, omdat zij zich houden aan de overlevering van de ouden.

Nu komt er verschil in vertalingen:

Mar 7:4 En als zij van de markt komen, eten zij niet, als zij zich niet eerst **gewassen/gebaad** hebben. En vele andere dingen zijn er die zij aangenomen hebben om zich eraan te houden, zoals het **wassen/onderdompelen** van de drinkbekers en kannen en het koperen vaatwerk en bedden.

è Waar een **groene** vertaling staat **wordt wellicht een ander woord gebruikt in de "grondtekst"**, dat zou je bij de **blauwe** vertaling ontgaan...

Maar dat verschil is er, namelijk **niptosnai** vs **babtizonai**

Marcus 7:19

We gaan de tekstgedeeltes van **Mat 15:1-20** & **Mar 7:1-23** onderzoeken, waarbij de focus ligt op **Mar 7:19**

Mar 7:19 Want het komt niet in zijn hart maar in zijn buik en gaat in de afzondering naar buiten + καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα

A) *Zo verklaarde Jezus* **al** het **voedsel** rein. (Jesjoea doet het) *Willi/NBV/NBG/GNB/Leidsche/Boek*

B) reinigend **al** het **voedsel**. (buik en/of afzondering doen het) *SV1637/1977/HSV/Luther/Na/Peshitta*

→ **Hoe kan dit, aangezien beide versies correct zijn geïnterpreteerd/"vertaald"?**

Dat brengt ons bij punt 2

2) Tekstuele verschillen (bronnen)

In **Mar 7:19** is het een verschil van één letter in bronteksten...

A) **καθαρίζων** (katharizon) o.a. te vinden in deBijbel.nl & Sinaiticus

B) **καθαρίζοῦν** (katharizon) o.a. te vinden in BLB.com

A) **καθαρίζων** = Nominatief, enkelvoud, deelwoord, **mannelijk (1eNV)**

B) **καθαρίζοῦν** = Nominatief, enkelvoud, deelwoord, **onzijdig (4eNV)**

- Op het eerste gezicht lijkt het Grieks te vermelden dat voedsel "verwerkt" word om daarna in het/de **riool/afzondering (ἀφεδρῶν)=aphegrōn** terecht te komen, en dat zo het voedsel wordt gereinigd!

Dat levert de volgende vertaling op:

Mar 7:19 Want het komt niet in zijn hart maar in zijn buik en gaat in de afzondering naar buiten, **reinigend** al het voedsel.

- **Echter**, de oudste en meest betrouwbare bronteksten hebben praktisch allemaal het mannelijke **καθαρίζω_ν** (“rein”) en niet het onzijdige **καθαρίζο_ν** (“reinigend”)!!

Dit wijst er dus sterk op dat het **onzijdige καθαρίζο_ν** een verandering is die later is toegevoegd door de omega **ω** te vervangen door een omicron **ο**.....

Daarmee zou onderstaande interpretatie de juiste zijn....

A) *Zo verklaarde Jezus* **al** het **voedsel rein**. (Jesjoea doet het) *Willi/NBV/NBG/GNB/Leidsche/Boek*

- Waarom is een woord van mannelijk **καθαρίζω_ν** naar onzijdig **καθαρίζο_ν** veranderd?

Het Griekse zelfstandig naamwoord voor **riool/afzondering** (ἀφεδρῶν) is onzijdig.

En daarin ligt de drijfveer om het **mannelijke καθαρίζῶν** naar het **onzijdige καθαρίζοῦν** te veranderen, om zo "onduidelijkheid" te voorkomen dat het **reinigen** ook daadwerkelijk gekoppeld is aan het **riool/afzondering** (ἀφεδρῶν).

Deze "update" levert dan vertaling **B** "reinigend al het voedsel" op. (dus de buik/afzondering is wat reinigt, en niet Jesjoea)

è **Kunnen we binnen de Griekse grammaticale regels, zonder deze "update", op de meest voor de hand liggende interpretatie/ "vertaling" (afzondering reinigt) uitkomen?**

Dat brengt ons bij punt 3...

3) Grammaticale regels overwegen

Zijn er binnen de Griekse grammaticale regels nog uitzonderingen waardoor ik het anders kan/moet vertalen...

Voorbeeld 1:

Hij zit bij een club**s**

Hij zit bij een club

Hij zit bij clubs

- Je voelt instinctief aan dat er bij de eerste zin iets niet klopt, hoewel je misschien niet weet waarom (**wat de grammaticale regels zijn**).

Voorbeeld 2:

De verdubbelingsregel bij gedekte klinkers heeft betrekking op de volgende medeklinkers.

/p/ → pp: doppen; /t/ → tt: wetten; /k/ → kk: wikken (en cc: accolade); /b/ → bb: dubben; /d/ → dd: wadden; /f/ → ff: boffen; /s/ → ss: lessen; /g/ → gg: zeggen; /l/ → ll: rillen; /r/ → rr: kirren; /m/ → mm: kammen; /n/ → nn: kunnen.

Uitzondering: De verdubbelingsregel voor gedekte klinkers geldt niet voor de toonloze /e/ in -el, -ik, -es of -et: engelen, leeuweriken, dreumesen, lemmeten.

Uitzondering op de uitzondering: In woorden als de volgende wordt in de standaarduitspraak soms wel een toonloze /e/ gehoord: secretarissen, vonnissen. Toch wordt hier de medeklinkerletter verdubbeld.

Extra uitzonderingen: Plaatsnamen op -em en -um in de derde lettergreep krijgen een bijklemtoon; er is dan dus geen sprake van een toonloze /e/. Daarom wordt in Hilversummer de m verdubbeld en in Bussumer niet.

→ Het **enige** wat ik met bovenstaande voorbeelden duidelijk wil maken is, dat hoewel de **standaardregels meestal correct zijn**, er hierop toch ook uitzonderingen zijn, en **zo heeft ELKE taal standaard grammaticale regels EN uitzonderingen daarop.**

- De Griekse STANDAARD-regel is dat deelwoorden (werkwoorden zelfstandig naamwoorden enz) met elkaar verbonden zijn, als ze overeenstemmen in:
- geslacht
 - aantal
 - **naamval/naamval.**

In het laatste versgedeelte van **Mar 7:19**:

“... **afzondering** uitgaan **reinigend...**”

“... **ἀφεδρῶνα** ἐκπορεύεται **καθαρίζων...**”

Is het woord **riool/afzondering/beerput/heimelijkheid/natuurlijke weg/zekere plaats enz. enz.** in de **vierde naamval.**

Terwijl het volgende deelwoord **καθαρίζων** in de **eerste naamval** staat.

- Wat betreft naamval komen ze **NIET** overeen, en zijn ze dus **op het eerste gezicht niet verbonden.**

Het eerste woord in de **eerste naamval** is “Hij” in **Mar 7:18**, en dat refereert natuurlijk aan Jesjoea....

→ **Als** Jesjoea volgens de grammaticale regels is verbonden met het woord reinigen dan resulteert dit in EEN (niet DE) correcte interpretatie:

Hij (Jesjoea) reinigt al het voedsel.

→ Maar hoe reinigt Jesjoea dan al het voedsel?

Hij maakt namelijk geen deel uit van ons lichaam (het vlees) en dus is de enige logische conclusie die de vertalers kunnen bedenken: dat Hij alles wat je kan eten (in je mond kan doen) reinigt....

Waarom was dit voor de vertalers de enige logische conclusie?

- Omdat de vertalers **vooringenomen** waren dat Gods Wet aangaande voedsel buiten werking was gesteld, en aangezien het volgens de standaard grammaticale regels zo “vertaald” **kon** worden dachten ze er niet verder over na.

Als laatste wordt het woord **verklaard** (en Jesjoea) dan ook maar toegevoegd aan de vertaling/interpretatie zodat je een "duidelijk" lopende zin krijgt:

"En zo verklaarde Jezus al het voedsel rein"

Dus als ik (alleen) naar de standaard grammaticale regel kijk en de meest betrouwbare & oudste bronteksten neem, dan zou de interpretatie/vertaling:

A) "En zo verklaarde Jezus al het voedsel rein" correct zijn,
en zou ik versie:

B) met de veranderde letter **καθαρίζον** (ipv **καθαρίζων**) die de vertaling/interpretatie "reinigend al het voedsel" oplevert, moeten verwerpen.....

→ **Zijn er** binnen de Griekse grammaticale regels nog uitzonderingen waardoor het **eerste naamval woord reinigen** verbonden kan worden met het **vierde naamval woord riool/afvoersysteem** en ik dus niet perse 38 woorden terug moet, of een letter hoeft te veranderen?

→ **Antwoord: JA!!**

Want als de context duidelijk maakt dat het aan een in de nabijheid staand woord is verbonden of zelfs aan iets wat niet eens expliciet wordt genoemd, dan hoef ik niet noodzakelijkerwijs overeenstemming te vinden in geslacht aantal en **naamval**

(Zie bv. J.H.Moulton, A Debrunner, M.Zerwick)

Moulton (Methodist) concludeert: Op enkele plaatsen in het N.T. zijn er uitzonderingen op de normale regel zoals in;
bv **Mat 4:16 ; 5:40 ; 10:11 ; 17:2,9,14 ; Mar 7:19 ; Luk 20:27 ; 21:6 ; 24:47 ; Hand 7:40 ; 2 Tes 1:8**

Alleen in **Mar 7:19** is het belangrijk aangaande (interpretatie mbt theologische conclusie) exegese (=wat ik uit de tekst haal), waardoor sommigen het vertalen als "Jezus verklaarde rein" en anderen met "reinigend al het voedsel".

A. Debrunner (Taalkundige) noemt er ook meerdere waar de naamval verschilt maar besluit net als Moulton dat het maar op één plaats belangrijk is aangaande exegetische namelijk **Mar 7:19**

M. Zerwick (Katholiek) concludeert dat hoewel de passage vertaald mag worden met "reinigend al het voedsel", het op basis van de uitzonderings-regel zoals in Openbaring heel ongebruikelijk zijn om dat te doen in **Mar 7:19**. *[Ik voeg toe: op basis van zijn theologische overtuiging natuurlijk]*

Door te kijken naar uitzonderingen op de standaard regels (denk aan de Nederlandse voorbeelden van uitzonderingen) kun je concluderen dat de meest voor de hand liggende vertaling (vanuit de directe zinscontext en algehele Bijbelse context);

- namelijk dat het voedsel mij (geestelijk) niet kan verontreinigen, maar “wordt afgevoerd en zodoende wordt gereinigd”- DE juiste is.
- Dat **Jesjoea Lev 11 niet buiten werking stelt** is dus gerechtvaardigd of op zijn minst binnen de grammaticale regels mogelijk.

Hoewel de **vertaling/interpretatie**:

"En zo verklaarde Jezus al het voedsel rein" EEN correcte “vertaling” kan zijn van deze Griekse woorden, is het niet (noodzakelijk) DE correcte “vertaling”.

- **DAAROM ZIJN ALLE ANDERE HANDVATEN OOK BELANGRIJK OM TOT DE (BIJBELS) CORRECTE VERTALING TE KOMEN!!**

4) Context

Er wordt vaak gezegd dat er maar drie regels zijn in het vertalen van een tekst.

1) **Context** Van de gehele passage

In Mar 7 gaat het over wassen van handen, niet over wat voedsel is.

2) **Context** Van de gehele brief of het gehele "boek"

Het Marcus evangelie gaat over de Messias die ons Torah voorleefde en stierf voor onze zonden.

3) **Context** Van het gehele Woord **IN** Zijn historisch perspectief

Gods Woord gaat over hoe Hij verwacht dat wij leven en dat Hij dezelfde is en blijft.

→ De context gaat NIET over wat wel of niet voedsel is (in **Lev 11** rein of onrein genoemd).

Het gaat erom dat de Farizeeën denken dat een mens niet mag gaan eten als hij niet eerst (ceremonieel) de handen heeft gewassen.

→ Ze hadden **geleerd (traditie)**:
Handen te wassen omdat ze bij het minste of geringste ritueel onrein werden, waardoor het voedsel (volgens Gods definitie in **Lev 11**) ‘gemeenschappelijk’ >> “niet voedsel” zou worden.

Ten koste van alles moest worden vermeden dat iets dat geen voedsel was (is) werd gegeten, omdat het een zonde was (is).

Jesjoea onderwees dat eten met **ongewassen** (ἄνιπτος **aniptos**) handen je niet “**onrein**”/**gewoon** (κοινὸν **koinoō**) kan maken, omdat het in je maagdarm-kanaal/buik terechtkomt (en niet in je hart) en uiteindelijk in een afvoersysteem wordt **gereinigd** (καθαρίζων **katharizō**).

→ **Hij onderwees NIET dat de oplossing voor het (on-Bijbelse) handwas-ritueel, het negeren van Lev 11 was!!**

Duidelijk verschil tussen de Griekse woorden voor onrein en onheilig/
gewoon

rein	=	κάθαρος
on rein	=	ἀ κάθαρος
Gewoon/onheilig/gemeenschappelijk	=	κοινὸν

Dit wordt overduidelijk in **Hand 10:14** (**10:28 ;11:8**) waar beide woorden naast elkaar staan;

Hand 10:14	πᾶν	κοινὸν	καὶ	ἀκάθαρον
	niets	onheilig	of	onrein

5) Implicaties van de interpretaties (zijn ze allemaal waar)

- A) – Jesjoea was geboren onder de Wet **Gal 4:4**
- dat betekent dat Hij deze niet kon overtreden, om zondeloos genoemd te kunnen worden (**2 Cor 5:21 ; Heb 4:15**)
 - en aangezien in **Deu 4:2** staat dat niemand iets aan Torah toe mag voegen of er vanaf mag doen,
 - en **Deu 5:32** vermeld dat we Zijn Torah nauwlettend moeten volgen.
- Dan zijn er vergaande complicaties:
"Als Jesjoea daadwerkelijk gezegd zou hebben dat alles voedsel is" [>>> **Lev 11** is niet meer van toepassing].
- ***“Hoe (of beter gezegd waaraan) kan Hij zondeloos genoemd worden als Hij de geboden die Hij niet wil gehoorzamen aan de kant kan schuiven...?”***

Als er ooit een gebod van Jahweh was, dat Hij aan zich voorbij wilde laten gaan, dan was het “de beker” waarvoor Hij bad in bv **Mat 26:39** en nogmaals in **Mat 26:42**.

→ Die beker kon volgens de Torah niet aan Hem voorbijgaan op basis van o.a. **Gen 22:8; Ex 12:6; Lev 16; Deu 24:4-Rom 7:2**

B) Jesjoea heeft gezegd dat Hij niet kwam om de Wet af te schaffen (**Mat 5:17**) maar de versie "A" vertaling spreekt dit tegen.....

→ **Is dat zoiets als ‘Ik kwam niet om te stoppen, maar om op te houden...?’**

C) In **Mat 5:19** geeft Jesjoea aan dat wie de minste van de geboden niet doet, en anderen zo onderwijst, de minste zal zijn in het Koninkrijk, met "A" plaatst Hij Zichzelf in die categorie.....

→ **Is Jesjoea de minste....?**

- D)** In **Mar 7:6-9,13** verwijt Hij de Farizeeën dat ze Gods geboden terzijde stellen, om gelijk daarna EXACT HETZELFDE te doen...?!?
- **Zou dat dan niet een typisch geval zijn van doe wat ik zeg en niet wat ik doe...?(Mat 23:2-3)**
- E)** Er wordt in beide Evangelien (**Mat 15** & **Mar 7**) NIETS vermeld over IEMAND in zijn directe omgeving (mede of tegenstanders) die iets roept/zegt/aanmerkt over dat één van de belangrijkste geboden opeens niet meer van toepassing zou zijn.
- **Als Jesjoea daadwerkelijk Lev 11 buiten werking stelt, waarom reageert dan niemand daarop...?**

Vergelijk dat maar eens met het visioen van Petrus in **Hand 10**

6) Historisch kader

A) onmiddelijk B) gerelateerd C) algemeen/historisch

A) Onmiddelijk/direct kader

Er was een maaltijd waarbij enkele Schriftgeleerden en Farizeeën Hem bekritiseerden dat hij niet onderwees dat bepaalde menselijke tradities netjes moesten worden gevolgd.

(**Mat 15:2,6** & **Mar 7:3-5, 7-9, 11-13**).

Merk op dat ze niet zeggen dat Hij en alle discipelen zich niet aan deze overlevering houden, maar dat SOMMIGEN (**Mar 7:2**) dit niet deden....

→ **Dat zou betekenen of op zijn minst impliceren dat Jesjoea en de meeste van de discipelen het ritueel wel hadden uitgevoerd, toch?**

(iets wat ook Paulus onderwees als voorbeeld **1 Cor 9:20-21**)

B) Gerelateerd kader:

- B I)** Waarom werd er tijdens Zijn "rechtzaak" nergens aangehaald dat Hij had opgedragen de Torah van Mozes [**Lev 11**] niet meer op te volgen?
 - B II)** Sterker nog, ze moesten **valse getuigen brengen** en kregen het toch niet voor elkaar (**Mat 26:59; Mar 14:56; Joh 18:23**)
 - B III)** Ook bij Stefanus in **Han 6:11, 12-13** riep men **FALSE getuigen** op om te beweren dat hij lasterlijk tegen de Torah had onderwezen.
 - B IV)** Zelfs Paulus moest men **vals beschuldigen** want ook Hij verkondigde het volgen van Gods Torah. (**Hand 21:24 ;24:14**)
- (En het niet meer hoeven gehoorzamen aan **Lev 11** is wel degelijk een grote verandering die "men" had opgemerkt **ALS** het verkondigd was)

C) Algemeen/historisch kader

- In geen enkel document uit de 1e eeuw is terug te vinden dat Jesjoea zaken die volgens **Lev 11** onrein waren, opeens rein had verklaard, **NERGENS, NIET ÉÉN REFERENTIE** daaraan...

Dat is zeer onwaarschijnlijk als zo'n belangrijk gebod buiten werking zou zijn gesteld.

Bv in de Didache wordt vermeld dat:

Hfdst 4 niet af of bij doen aan wat God ons geboden heeft,

Hfdst 6 onthouden van offers aan afgoden,

Hfdst 8 vasten op de 4e dag en de voorbereidingsdag,

Hfdst 10 dankzegging nadat we verzadigd zijn,

Hfdst 13 geven volgens het gebod van de eerstelingen van vruchten, deeg, olie, geld of zilver aan de profeten of de armen

- **Maar verder helemaal NIETS over voedsel en/of dat het begrip “voedsel” is veranderd.....**

7) Parallele passages overwegen

In **Mat 15** staat hetzelfde verhaal en daar wordt deze **uiterst belangrijke conclusie**, die (als "Jesjoea alles "rein" verklaarde de juiste interpretatie is) het hart van dit debat zou zijn, niet vermeld....

Het gaat daar duidelijk om het feit dat onreine uitingen van het hart door de mond de mens verontreinigt, maar niet het eten met ongewassen handen (**Mat 15:17-20**).

Bovenstaande vaststelling is *geen doorslaggevend feit*, evenals veel andere "handvaten" en de daaruit getrokken conclusies, **maar samen laten ze doorslaggevend zien wat Bijbels verantwoord en correct is.**

8) Verleden, heden en toekomst

Verleden:

Niemand twijfelt er aan dat **Lev 11** (rein en onrein of beter gezegd wel of geen voedsel) nog van toepassing was in "**Mar 7**".

Toekomst:

Er wordt duidelijk vermeld dat de priesters in de derde Tempel het verschil tussen rein en onrein moeten onderwijzen (**Eze 44:23**) en dat Gods Torah blijft, totdat de nieuwe hemel en aarde komen. (**Mat 5:18 + Ope 21**).

- **Waarom zouden we dan aannemen dat het nu zou zijn afgeschaft maar in de toekomst opnieuw wordt ingevoerd?**

Heden

Paulus spreekt over het niet aanraken van het onreine (**2 Cor 6:17**)

*Terecht zullen sommigen beweren dat het daar niet gaat over eten, maar ironisch genoeg zijn dat vaak de mensen die beweren dat in **Mar 7:19** staat dat al het voedsel rein is, terwijl vanuit de context blijkt dat het over het handen wassen gaat.....*

- ***Jah zal Israël in de laatste dagen naar de Torah doen terugkeren die Hij hen bij de Horeb (**Deu 1:2**) geboden heeft (**Deu 30:2-8**).***
- ***En Jesjoea noemt in **Jes 66**, waar het gaat over de tijd vlak voor Zijn wederkomst, varkensvlees nog steeds onrein.***

Jes 66:17...en zij die vlees van zwijnen en muizen of ander onrein gedierte eten, samen zullen zij ten onder gaan – spreekt de HEER.

9) Gedrag van andere belangrijke niet direct betrokken personen.

- In **Hand 21:20** vertelt Jacobus (trots) aan Paulus dat er tienduizenden Joden zijn die Jesjoea hebben aangenomen EN dat allen ijveraaars voor de Torah zijn, waaronder hijzelf.
 - Jacobus zorgt ervoor dat de VALSE beschuldigingen aan het adres van Paulus (dat hij tegen de Torah zou leren, **Hand 21:21**) worden weerlegd om aan te tonen dat hij "**keurig wandelt**" (**στοιχέω >> stoicheō = militaire pas**) volgens Torah, wat Paulus dan ook doet. (**Hand 21:24**)
- (Paulus beweert dat zelf ook als hij voor de stadhouder en de hoge priester Ananias staat in **Hand 24:13-14**)*
- Ook Timotheüs wordt besneden (**Hand 16:3**) en onderwijst vanuit Gods hele Woord waar hij van jongs af aan uit heeft geleerd (**2 Tim 3:15-16**).

Over de bewering dat Torah alleen voor Joden is, zie o.a. :

Tenach: **Ex 12:49 ; Lev 18:5 ; Num 15:15-16 ; Deu 4:6-8 ;**
Pre 12:13 ; Jer 31:33 Eze 36:26 ; Mic 4:2 ; Mal 4:4

Brit Chadasje:

Mat 4:4 De mens leeft van ieder Woord van God.

Mat 5:19 Wie de geboden doet en onderwijst zal groot zijn.

Mat 22:40 Aan de twee grootste geboden hangt heel de Torah.

Mat 23:2-3 Doe wat ze zeggen als ze zitten in de stoel van Mozes maar niet wat ze doen want ze zeggen het wel maar doen het niet.

→ **Mat 28:19** Onderwijst alle volken alles wat Ik jullie geboden heb

→ **Rom 3:31** Doen *Joden* door geloof de Wet teniet? Volstrekt niet maar *Joden* bevestigen de Torah

1 Tim 1:8 Maar wij weten dat de Torah goed is als *Joden* die wettig gebruiken

10) Het gedrag van (de) centrale perso(o)n(en)

Petrus is aanwezig (zie **Mat 15:15**) en zou dus hebben gehoord dat **Lev 11** niet meer van toepassing zou zijn.

Ook al zou hij het toen niet hebben begrepen (ook niet na navraag; **Mar 7:17**), dan zou het op zijn minst in zijn herinnering moeten komen bij (het visioen van) het neerlaten van het laken met de onreine dieren in **Hand 10:12**, en/of bij zijn uitleg van het visioen in vers **28**.

Petrus spreekt er echter **met geen woord** over, ook niet als hij het visioen voor een tweede keer uitlegt. (**Hand 11:15-18**)

→ Hij zegt niets over dat nu alles voedsel “is” (zou zijn) en ook niets over dat Jesjoea dat al had onderwezen....

Klinkt dat logisch?

Conclusie: Mar 7:19

De interpretatie "En zo verklaarde Jezus al het voedsel rein" is EEN correcte interpretatie volgens de Griekse grammaticale regels **maar niet** (noodzakelijkerwijs) DE correcte.

WANT diezelfde Griekse grammaticale regels, staan ons ook toe om het anders te vertalen/interpreteren (afzondering reinigt het voedsel).

- **Daarom zijn de andere punten ook belangrijk om tot een goede vertaling te komen.**
- **En alle punten samen leggen het gewicht overtuigend in de schaal dat "reinigend al het voedsel" (de buik en afzondering reinigen het voedsel) DE correcte vertaling is.**

Messiaanse profetieën identificeren

- Messiaanse profetieën zijn niet duidelijk als zodanig aangegeven.
 - I Messiaanse hoop in Israël ontwikkelde zich gaandeweg.
 - I Bijbelse profetieën worden meestal geleidelijk vervuld.
 - I De profeten zagen de Messias aan de directe horizon verschijnen
 - I Profetieën moeten in hun gehele context gelezen worden.
 - I De Messias zou Koning EN Priester zijn

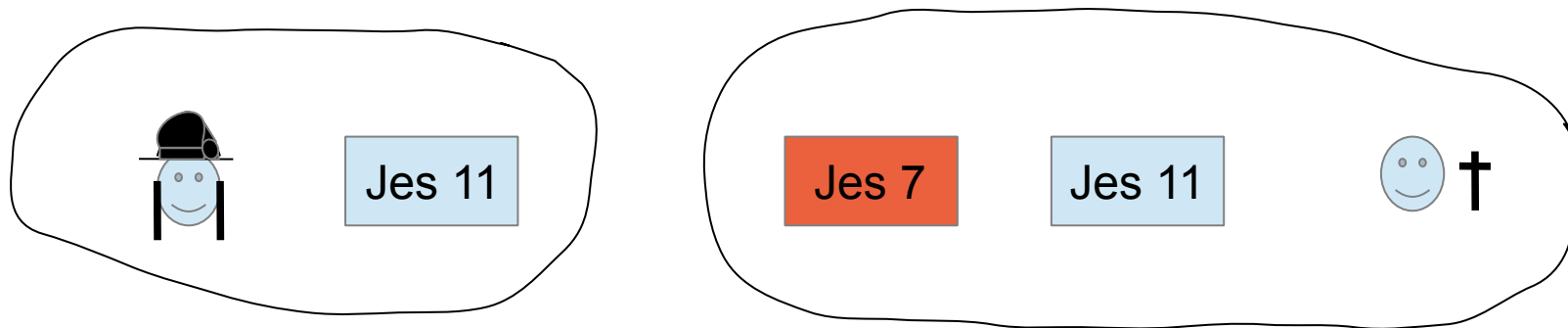

1) Messiaanse profetieën zijn niet duidelijk als zodanig aangegeven

Gods Woord heeft geen hoofdstuk "Messiaanse profetieën".

Wat is Zijn werk en dus "een Messiaanse profetie"?

"Iedereen" is het erover eens dat **Jes 11** een Messiaanse profetie is, maar onze Joodse broeders geloven niet dat de maagdelijke geboorte uit **Jes 7:14** dit ook is.....

Wie bepaalt welke interpretatie juist is?

2) Messiaanse hoop in/van Israël ontwikkelde zich gaandeweg.

Veel profetieën werden in eerste instantie niet gezien als verwijzing naar De Messias.

Het woord Messias (מָשִׁיחַ) [*gezalfde*] verwijst bijna nooit naar De Messias maar naar bv Saul, de Hogepriester en zelfs een gezalfde (gekozen) buitenlandse koning (bv Kores).

Bijvoorbeeld:

Ps 72 (gebed voor Salomo), **Ps 2** (inzegening), of **Ps 45** (bruiloft) werden/worden als gebed/verwachting uitgesproken...

Maar toen koning na koning er niet (volledig) aan voldeed begon het volk te begrijpen dat ze verwezen naar De Messias die ze wel allemaal geheel zou vervullen.

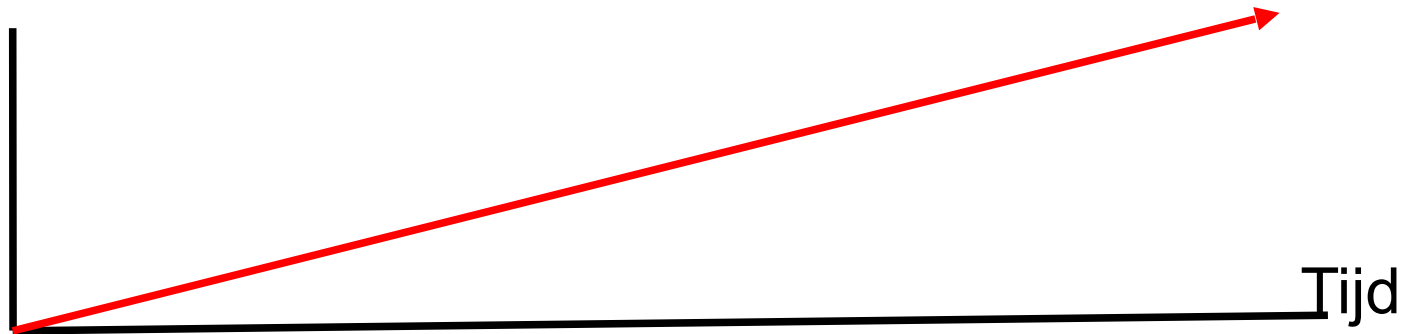
3) Bijbelse profetieën worden geleidelijk vervuld

Voor praktisch alle profetieën van toepassing (**Pre 3:15 ;2 Tim 3:14-15**).

De profetie van bevrijding uit de Babylonische ballingschap:

- **begon** in 538 BC,
- **duurt voort** tot vandaag de dag (grote toename vanaf 1948)
- **wordt vervuld** als De Messias **Deu 30:1-8** voltooid.

Vervulling profetie

Als Jesjoea niet De Messias is, wie is dan de messias die is uitgeroeid in **Dan 9:26** omstreeks de eerste eeuw **Dan 9:25** EN de zes criteria heeft vervuld uit **Dan 9:24**.....?

4) De profeten zagen de Messias aan de directe horizon verschijnen

De profeten zagen de toekomst als het ware door een telescoop (geduld is niet onze sterke kant ;)

Het einde der dagen was in hun gedachten dus vaak "om de hoek" (voor God is 1000 jaar als een dag **Ps 90:4**), net zoals de verwachting van de discipelen was dat Jesjoea het koninkrijk van Israël in die tijd zou herstellen (**Hand 1:6**)

5) Profetieën moeten in hun volledige context worden gelezen

Als Jesaja een profetie geeft die niet uit gekomen is (of uit komt) dan moet hij als een valse profeet worden bestempeld en alle profeten hebben tot nu toe profetieën geuit die nog niet (volledig) zijn vervuld.

Wat dan ook betekent dat als **Jes 11** door iedereen wordt geaccepteerd we **Jes 53** niet zomaar aan de kant kunnen schuiven....

6) De Messias zou Koning EN Priester zijn

"Iedereen" accepteert de Koninklijke Messias en profetieën die daarnaar verwijzen, maar hoe zit het met de lijdende Messias?
Waarom zou De Messias moeten lijden?

De Hogepriester moest verzoening doen voor de zonden van het volk (**Lev 16**), en door zijn dood werden "gevangenen" bevrijd! (**Num 35:25**)

Rondom de tijd van Jesjoea's aardse bediening was er een
wijdverspreid geloof in de komst van een Priesterlijke Messias EN
een Koninklijke Messias. (Zie bv **Ps 110** & **Zach 6**)